

Svar på skriftligt spörsmål SSS 161/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om distribution av coronavacciner och läkemedlet Paxlovid

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 161/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Terhi Koulumies /saml m.fl.:

Ämnar regeringen erbjuda ett uppdaterat coronavaccin till alla som vill,

ämnar regeringen tillåta att man på egen bekostnad tar coronavaccin inom den privata hälsovården, såsom i fråga om andra vacciner,

hur många oanvända coronavacciner har förstörts i Finland eller donerats bort,

har regeringen närmare information om välfärdsområdenas praxis vad gäller ordinerings- och läkemedelskuren Paxlovid,

ämnar regeringen bidra till en utökad användning av läkemedlet Paxlovid och även informera medborgarna om läkemedlets fördelar,

har föråldrade Paxlovid-doser kasserats i Finland eller finns det ett sådant hot om att oanvända doser måste förstöras och

ämnar regeringen främja PCR-testning av coronavirus vilket skulle göra det möjligt att öka användningen av läkemedlet Paxlovid?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt statsrådets förordning om frivilliga covid-19-vaccinationer (1105/2020) kan coronavaccinationer erbjudas personer som är sex månader och äldre. Vaccineringarna är särskilt nyttiga för äldre personer, men även för personer som hör till riskgrupperna på grund av en sjukdom. Finland har genom en gemensam upphandling med EU-länderna anskaffat cirka 1,5 miljoner doser XBB1.5-variantvacciner. Institutet för hälsa och välfärd fördelar vaccinerna till välfärdsområdena utifrån befolkningens mängd. Välfärdsområdena ansvarar för ordnandet av vaccinationerna. De vaccinationer som välfärdsområdet ordnar är avgiftsfria för de personer som vaccineras.

Enligt 7 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) är Institutet för hälsa och välfärd (THL) en nationell sakkunniginrättning för bekämpningen av smittsamma sjukdomar. Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar att en påfyllnadsdos av coronavaccinet under senhösten 2023 ges till personer över 65 år, till personer över 18 år som hör till medicinska riskgrupper och till personer över 12 år med kraftigt nedsatt immunförsvar. Institutet för hälsa och välfärd anser att de tidigare rekommenderade tre coronavaccinerna, inklusive tillfrisknande från coronasjukdomen, fortfarande ger ett bra skydd mot allvarlig coronasjukdom för personer under 65 år som inte lider av någon sjukdom som medför en risk för allvarlig coronasjukdom. Välfärdsområdena kan erbjuda påfyllnadsdoser även till andra riskgrupper än dem som Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar om de anser att det är medicinskt motiverat och det finns vacciner.

Läkemedelsföretaget – det vill säga innehavaren av försäljningstillstånd för vaccinpreparatet – fattar ett beslut om att försälja vaccinet på apotek. Hittills har inget företag lanserat coronavacciner för försäljning på apoteken i Finland. Statsrådet fattade 20.12.2022 ett beslut om att fram till utgången av 2023 överlåta coronavacciner som staten anskaffat till privata aktörer inom hälso- och sjukvården. Hittills har cirka 40 000 vaccindoser överlåtit, och med doserna har cirka 15 000 personer vaccinerats. Det är fortfarande möjligt att inom ramen för de beslut som regeringen redan fattat donera coronavacciner som finns i alltför stora mängder i förhållande till den offentliga sektorns behov. De privata aktörerna inom hälso- och sjukvården kan ta ut en avgift för den vaccination som de gett, men inte för det vaccin som de fått som donation.

Av de 22,8 miljoner doser av coronavaccin som Finland anskaffat hade cirka 13,9 miljoner doser använts före utgången av oktober 2023. Finland har på beslut av statsrådet donerat vaccin till länder utanför Europa för att främja rättvis global tillgång till vacciner och för att bidra till skyddet mot sjukdomen. Man kan försöka minska vaccinsvinnet genom att distribuera bara den nödvändiga mängden vaccin till vaccinationsställena, genom att se till att vaccinen förvaras på rätt sätt och genom att först använda de produkter vars utgångsdatum infaller först. Att centralisera vaccineringen minskar också svinet eftersom det på mindre vaccineringsställen ofta blir en del doser oanvända, i synnerhet om vaccinen tas ur flaskor med flera doser. Sammanlagt har Finland donerat omkring 5,0 miljoner vaccindoser till andra länder och i Finland har man kasserat cirka 3,9 miljoner vaccindoser.

Läkemedelspreparatet som innehåller nirmatrelvir och ritonavir (handelsnamnet Paxlovid) kan enligt den godkända indikationen användas för behandling av coronavirussjukdom hos vuxna som inte behöver syrgastillförsel och som löper ökad risk för allvarlig sjukdom. Medicineringen ska påbörjas inom fem dygn från att symtomen började. Staten finansierade 2022 den centraliserade upphandlingen av läkemedelspreparatet Paxlovid eftersom preparatet inte var tillgängligt via normala upphandlingskanaler. De läkemedel som anskaffades genom den centraliserade upphandlingen fördelades till välfärdsområdena för användning. Paxlovid kommer att vara normalt till-

gängligt via läkemedelspartiaffärer, och i fortsättningen ansvarar välfärdsområdena för anskaffningen av läkemedlet. Social- och hälsovårdsministeriet anser det osannolikt att betydande mängder läkemedel som anskaffades 2022 skulle kasseras.

Enligt 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar ansvarar välfärdsområdena inom sina områden som en del av bekämpningen av smittsamma sjukdomar för ordnande av diagnostiken av smittsamma sjukdomar och ger anvisningar till befolkningen i sina områden om att söka sig för att testas. Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar coronatest för riskgrupper, gravida, anställda inom social- och hälsovården samt patienter som har allvarliga symtom.

Dessutom erbjuder de privata aktörerna inom hälso- och sjukvården covid-19-testning.

Helsingfors 13.11.2023

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen